216. Aska, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 196.

Litteratur: D 8vo 17. G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 24.
Avbildning: Dybeck a. a.

Enligt Dybeck blev omkring år 1850 en runsten funnen på Aska ägor, i jorden på en höjd invid och V om vägen Grödinge—Sorunda. Stenen blev krossad i en mängd stycken. Sedan det upptäckts, att de buro inskrift, blevo tre av dem tillvaratagna och avbildade av Dybeck. Senare blevo de inlagda i en bro ej långt från fyndplatsen. Övriga delar av runstenen finnas enligt Upmark i stenfoten till lägenheten Sköndal.

Inskrift (enligt Dybeck):

A: **u̱tar : auk : -** B: **þis : a͡ustr × ··· uk - ma**

B 1—3 **þis** äro säkerligen de sista runorna av ordet *ændaðis* 'ändade sitt liv, dog'. Stenen har sålunda varit rest över en man, som *ændaðis austr*, dog i österväg.

217. Berga, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 108. Pl. 2: B 683.

Litteratur: B 683, L 836. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta Sudermanniæ; N. R. Brocman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 221; D 8vo 21; G. Upmark, Sotholms härad 4, s. 28; E. Brate, Sverges runinskrifter (1922), s. 62.
Äldre avbildningar: P. Helgonius (i Peringskiölds Monumenta Sudermanniæ och B 683); D 8vo 21; Brate (ATA).

Stenen står rest på sin ursprungliga plats V om Berga by i utkanten av en bergig skogshage ej långt från vägen till Sorunda kyrka.

Enligt *Ransakningarna* (1666) »ähr vpfunnit emellan Åkerby och Bärga, Sorunda sochen, een Runsteen 3 alnar långh». Och i en senare rapport (1685) omtalas »På Berga ägor en stoor Runsteen, med många bookstäffver, war nedsänckt i iorden, men bonden Anders Larson gräffvet up honom». Stenen förefaller sålunda att då vara tämligen nyfunnen. »Åboerna uthi Bärga by i Sorunda sochn har man stor orsak att berömma», säger Peringskiöld, »för det att de ifrån långlige tijder tilbakas lemnat oss en gammal Runesteen hehl och wähl behållen, med sin forna skrifft och efftertänkelige historiske berättelse.»

Gråsten. Längd 1,40 m., bredd 1 m. Ristningen är mycket väl bibehållen.

Inskrift:

+ suertikr : nuk + kari : auk : kuþmutr : auk : skari : auk : knutr : raistu : stain : þena : aftiʀ : utruk · faþur
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70
: sin : is fel · i liþi : kuþuis +
75 80 85 90

Sværtingr ok Kari ok Guðmundr ok Skari ok Knutr ræistu stæin þenna æftiʀ Otrygg, faður sinn, es fell i liði Guðvis.

»Svärting och Kåre och Gudmund och Skåre och Knut reste denna sten efter Otrygg, sin fader, som föll i Gudves följe.»

Till läsningen: 3 **e** har svag prick, sannolikt huggen. Även 54 **e** har en otydlig, grund fördjupning mitt på hst. I 78 **e** är pricken mera utpräglad; hst däremot svag. Däremot äro runorna